

Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach
Wydział Organizacji i Administracji

**Ranking zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
w mieście Siedlce
w 2014 r.**

Siedlce, marzec 2015

1. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach realizując zalecenia wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przygotował kolejny ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Podstawą opracowania rankingu są zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz raport Departamentu Rynku Pracy MPiPS. Raport opracowany został na podstawie danych ze sprawozdania MPiS-01 Załącznik 2 – „Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy, stan na koniec 2014 r.”, a także Załącznik 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności, stan na koniec 2014.”, sporządzonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazujący głównie na danych statystycznych dotyczących bezrobocia rejestrowanego nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy i stanowić może przede wszystkim podstawę do planowania kierunków szkoleń bezrobotnych zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców.

Dane liczbowe o bezrobociu oraz wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej (ofertach pracy) opracowano posługując się nazwami grup lub zawodów i specjalności zgodnymi z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 r., Nr 82, poz. 537, z późn. zm.).

Analizą objęto grupy duże (kod 2-cyfrowy), grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i zawody (kod 6-cyfrowy). Należy jednocześnie nadmienić, że opracowywane dotychczas raporty o zawodach deficytowych i nadwyżkowych wskazują, że bardzo często wśród bezrobotnych oraz ofert pracy w kategorii zawodów wyróżniali się tzw. „pozostali”. Wynika to z faktu, że pracodawcy zgłaszając oferty pracy do urzędu często nie są w stanie przyporządkować zakresu obowiązków poszukiwanego pracownika do konkretnego zawodu i wskazują na kategorię „pozostali”. Tym samym informacja o ofertach w zestawieniu z informacją o osobach bezrobotnych w postaci wskaźnika deficytu wskazywała przede wszystkim na kategorię „pozostali”, w których to zawodach pojawiały się oferty pracy, lecz nie figurowały pod tym zawodem osoby bezrobotne. W celu uniknięcia nieudomówień

w rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie zostały zawarte zawody tzw. „pozostałe” (2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 90).

Analizę diagnostyczną przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy wg zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych w I półroczu I półroczu 2014 r. Ponadto wykorzystano mierniki tj.:

- *Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie* – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym roku;
- *Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów* – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym roku. Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to zawody nadwyżkowe, o wskaźniku większym lub równym 0,9 i mniejszym lub równym 1,1 to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy), natomiast o wskaźniku większym niż 1,1 to zawody deficytowe.
- *Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie* – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.

Należy ponadto zaznaczyć, iż w statystyce stosuje się kryterium kwalifikowania bezrobotnych **poprzednio pracujących** według zawodu, w jakim poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź posiadają staż pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie).

Bezrobotni, którzy **nie pracowali** przed nabyciem statusu bezrobotnego kwalifikowani są według zawodu wyuczonego. Jeśli bezrobotny posiada kwalifikacje uprawniające go do wykonywania kilku zawodów, kwalifikowany jest według zawodu, w którym chciałby podjąć pracę.

Grupa bezrobotnych „**bez zawodu**” obejmuje osoby, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków:

- a) nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu,

b) nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy **długotrwale bezrobotnym** jest osoba, która pozostaje w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Definicja ta różni się od przyjętej w sprawozdawczości urzędów pracy, zgodnie z którą czas pozostawania bez pracy liczony jest w pełnych miesiącach od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Tym samym w niniejszym opracowaniu jeśli mowa jest o długotrwale bezrobotnych, to dotyczy to osób, które znajdują się w ewidencji urzędów pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

Celem niniejszego raportu jest próba określenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych występujących na rynku pracy. Przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy raport stanowić będzie sprawozdanie z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dla miasta Siedlce za 2014 r.

2. Analiza bezrobocia w mieście Siedlce według zawodów (grup zawodów)

Bezrobotni według zawodów

Na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach zarejestrowanych było **3314 bezrobotnych** z miasta Siedlce, w tym 2855 osób poprzednio pracujących.

Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni, którzy poprzednio pracowali w zakładach pracy należących do sekcji „*handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle*”. Z tych zakładów pochodziło **642 osoby** i stanowiły one 22,5% poprzednio pracujących. Następną sekcją o wysokiej liczbie osób bezrobotnych jest „*przetwórstwo przemysłowe*” – **542 osoby**, tj. 18,9% bezrobotnych oraz „*budownictwo*” – **427 osób**, tj. 14,9%.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych **2848 osób** posiadało zawód (specjalność), tj. 85,9%.

Analizując strukturę bezrobotnych według grup zawodów według Polskiej Klasyfikacji Działalności na poziomie kodu 2 cyfrowego należy stwierdzić, iż najliczniejszą grupą zawodową są „*Sprzedawcy i pokrewni*” – 10,8%. Kolejna liczna grupa to „*Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni*” – 10,7% oraz „*Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych*” – 7,7%. Pozostałe grupy zostały przedstawione w Tabeli Nr 2 Aneksu Statystycznego.

Biorąc pod uwagę strukturę bezrobotnych według grup zawodów na poziomie kodu 4 cyfrowego można stwierdzić, iż najliczniej reprezentowane grupy wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach to: „*Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*” – 9,8%, „*Ślusarze i pokrewni*” – 3,4%, „*Specjaliści do spraw administracji i rozwoju*” – 3,2%.

Na czele rankingu zawodów i specjalności bezrobotnych (na poziomie kodu 6 cyfrowego) na koniec 2014 r. znaleźli się **sprzedawcy – 253 osoby**. Ponadto do zawodów najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach należą: ślusarz, technik mechanik, technik ekonomista, robotnik budowlany, murarz, pedagog, tokarz w metalu, technik budownictwa, kucharz.

Zawody najczęściej reprezentowane przez bezrobotnych z miasta Siedlce zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach wg stanu na 31.12.2014 r. przedstawia Tabela Nr 1 Aneksu Statystycznego.

Według stanu na koniec 2014 r. populacja bezrobotnych **nie posiadających zawodu** stanowiła **14,1%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (466 bezrobotnych).

Napływ do bezrobocia

Napływ bezrobotnych jest to liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.

W 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach **zarejestrowało się 4260 osób** z miasta Siedlce, w tym 1952 kobiety.

Wśród nowo zarejestrowanych najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni, którzy poprzednio pracowali w zakładach pracy należących do sekcji „*handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle*”. Z tych zakładów pochodziły **703 osoby** (20,4% poprzednio pracujących). Następną sekcją o wysokiej liczbie nowo rejestrujących się osób bezrobotnych było „*przetwórstwo przemysłowe*” – **604 osoby** (17,5%) oraz „*budownictwo*” – **446 osób** (12,9%).

Wśród grup zawodowych na poziomie kodu 2 cyfrowego największy procentowy **napływ** odnotowano w grupie „*Sprzedawcy i pokrewni*” – 10,6% ogólnej liczby nowo zarejestrowanych. Kolejne duże grupy to: „*Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni*” – 9,1% oraz „*Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania*” – 8,6%. (Tabela Nr 4 Aneksu Statystycznego).

Na poziomie kodu 4 cyfrowego największy napływ odnotowano w następujących grupach zawodowych: „*Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)*” – 9,3%, „*Specjaliści ds. administracji i rozwoju*” – 4,4%, „*Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)*” – 3,2%.

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowało się w zawodzie (kod 6 cyfrowy) sprzedawca – 288 osób, ślusarz – 93 osoby, technik mechanik – 74 osoby, technik ekonomista – 70 osób, pedagog – 59 osób. Dużą liczbę osób rejestrujących odnotowano także w zawodach: magazynier, kucharz małej gastronomii, murarz, mechanik pojazdów samochodowych, kierowca samochodu ciężarowego (pozostałe zawody w Tabeli Nr 3 Aneksu Statystycznego).

3. Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Siedlce według zawodów (grup zawodów)

Napływ ofert pracy

Pracodawcy poszukując pracowników korzystają nie tylko z usług urzędu pracy, traktując je jako alternatywne źródło pozyskiwania personelu w stosunku do innych dostępnych metod rekrutacyjnych. Poniższe dane zawierają wyłącznie informacje o ofertach zgłaszanych wyłącznie do PUP w Siedlcach, co nie oddaje w pełni rzeczywistego obrazu popytu na rynku pracy.

W 2014 r. **pracodawcy zgłosili 3899 ofert pracy z terenu miasta Siedlce**. Większość ofert – 3602, tj. 92,4% była z sektora prywatnego. 158 ofert pracy przeznaczonych było dla osób niepełnosprawnych (4,1%).

Wśród zgłoszonych w 2014 r. ofert pracy dominują oferty z zakładów pracy zajmujących się *działalnością w zakresie usług administrowania i działalnością wspierającą* – 817 ofert (20,9%), *handlem hurtowym i detalicznym* – 653 oferty (16,7%) oraz *budownictwem* – 570 ofert (14,6%).

Analizując wpływające do Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach oferty pracy z terenu miasta Siedlce na poziomie kodu 2 cyfrowego należy zauważyć, że najwięcej ofert zatrudnienia wpłynęło w grupie zawodowej *„Sprzedawcy i pokrewni”* – 15,0%, *„Pracownicy usług osobistych”* – 8,5%, *„Pracownicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)”* – 7,7% (Tabela Nr 6 Aneksu Statystycznego).

Podkreślenia wymaga fakt, iż w grupach zawodowych: *„Leśnicy i rybacy”* i *„Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni”* nie wpłynęła żadna oferta pracy.

Na poziomie kodu 4 cyfrowego największy napływ ofert pracy odnotowano w następujących grupach zawodowych: *„Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”* – 7,6% *„Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej”* – 5,7%, oraz *„Spawacze i pokrewni”* – 5,6%.

Ranking ofert pracy zgłoszonych w 2014 r. wskazuje, że **najwięcej ofert pracy** zgłoszono dla **telemarketera** – 219 ofert, **opiekuna osoby starszej** – 200 ofert, **sprzedawcy** – 168 ofert, a w następnej kolejności dla osób w zawodach: robotnik gospodarczy (127 ofert), przedstawiciel handlowy (107 ofert), spawacz metodą MAG (101 ofert), operator urządzeń

przetwórstwa drobiu (100 ofert), hydraulik (68 ofert), kierowca ciągnika siodłowego (41 ofert), magazynier (30 ofert). Oferty pracy najliczniej zgłaszane do Urzędu w 2014 r. przedstawia Tabela Nr 5 Aneksu Statystycznego.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie

Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy porównując średnią miesięczną liczbę ofert pracy w danym zawodzie oraz średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie określa jak duże szanse ma osoba bezrobotna na uzyskanie zatrudnienia.

Analizując ranking grup zawodów (według kodu 2 cyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Siedlce w 2014 r. ze względu na ww. wskaźnik można stwierdzić, iż największe szanse na znalezienie pracy mają bezrobotni, którzy szukają pracy w następujących grupach zawodowych „Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki”, „Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach”, „Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny”.

Określając szanse bezrobotnych na znalezienie pracy na poziomie kodu 4 cyfrowego można stwierdzić, iż najszybciej pracę można znaleźć w następujących grupach: „Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych”, „Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej”, „Lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji” oraz „Lekarze specjaliści”. W ww. grupach znalezienie pracy jest największe, ponieważ w 2014 r. do tut. Urzędu zgłoszono oferty pracy w ramach tych grup, natomiast nie zarejestrowano bezrobotnych reprezentujących zawody zakwalifikowane do tych grup.

Ponadto do grup zawodowych, w których stosunkowo najłatwiej znaleźć zatrudnienia należą: „Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)”, „Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food”, „Pomocniczy personel medyczny”, „Sortowacze odpadów” „Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi”, „Sportowcy i pokrewni” oraz „Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani”.

Najtrudniej natomiast znaleźć pracę w następujących grupach zawodowych (kod 2 cyfrowy): „Leśnicy i rybacy” i „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni”. Trudności ze znalezieniem pracy można odnotować także w grupach zawodowych takich jak: „Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych”, „Technicy informatycy”, „Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni”.

Na poziomie kodu 4 cyfrowego można stwierdzić, iż najtrudniej znaleźć pracę w m.in. w takich grupach jak: „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”, „Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)”, „Technicy elektrycy”, „Technicy rolnictwa i pokrewni”, „Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania”, „Technicy budownictwa” oraz „Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu”. W wymienionych grupach zawodowych nie zgłoszono żadnych ofert pracy.

Ponadto problemy ze znalezieniem pracy mogą mieć osoby zainteresowane pracą w następujących grupach zawodowych: „Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji”, „Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia”, „Ekonomiści”, „Technicy analityki medycznej”, „Ratownicy medyczni”, „Zaopatrzeniowcy”, „Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu”, „Operatorzy centrali telefonicznych”, „Rolnicy upraw polowych”.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Siedlce

Zawody deficytowe

Za najbardziej deficytowe grupy zawodowe na poziomie kodu 2 cyfrowego możemy uznać: „Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki”, „Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny”, „Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych”.

Analizując deficytowe grupy zawodowe na poziomie kodu 4 cyfrowego największe niedobory kadrowe odnotowano m.in. w takich grupach jak: „Szklarze”, „Czyściciele pojazdów”, „Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna”, „Sortowacze odpadów”, „Robotnicy pomocniczy przy hodowli zwierząt”, „Monterzy sprzętu elektrycznego”, „Monterzy izolacji”, „Hodowcy drobiu”.

W ww. grupach wpłynęły oferty pracy, jednak nie zarejestrowano bezrobotnych, którzy posiadaliby odpowiednie wykształcenie kwalifikujące ich do tych grup, bądź też wskazałoby zawody zawarte w ramach tych grup jako swoje ewentualne miejsce pracy.

Ponadto za grupy deficytowe możemy uznać: „Pomoce kuchenne”, „Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)”, „Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food”, „Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych”, „Sprzedawcy (konsultanci) w

centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej”, „*Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej*”, „*Pomocniczy personel medyczny*”, „*Agenci ubezpieczeniowi*”.

Według stanu na koniec 2014 r. w mieście Siedlce można wyróżnić m.in. następujące **zawody deficytowe**: pomoc kuchenna, pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center), sprzedawca w branży spożywczej, pracownik przygotowujący posiłki typu Fast food, spawacz metodą TIG, kierowca operator wózków jezdniowych, spawacz metodą MIG, kierowca ciągnika siodłowego, operator urządzeń przetwórstwa drobiu, opiekun medyczny, telemarketer, spawacz metodą MAG, agent ubezpieczeniowy, hydraulik, monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, kierowca mechanik, tapicer meblowy, sprzedawca w branży przemysłowej, pracownik rozkładający towar na półkach, operator koparko-ladowarki, monter reklam, zbrojarz, brukarz, specjalista do spraw sprzedaży, nauczyciel przyrody w szkole podstawowej, florysta, konserwator budynków, monter nawierzchni kolejowej, kasjer handlowy, asystent prawny.

Szczegółowe dane przedstawiające pozostałe zawody deficytowe przedstawia Tabela Nr 7 Aneksu Statystycznego.

Ponadto do Urzędu wpłynęły oferty pracy na stanowiska w zawodach, w których nie odnotowano w 2014 r. rejestracji osób bezrobotnych. Są to m.in.: opiekun osoby starszej, sortowacz surowców wtórnych, monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń, elektromonter reklam świetlnych, monter rusztowań, kopacz, pracownik kancelaryjny, manikiurzystka, glazurnik, doradca zawodowy, sprzedawca w branży mięsnej, dystrybutor ulotek, recepcjonista hotelowy, operator koparki, pracownik obsługi monitoringu, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, operator maszyn i urządzeń metalurgicznych, operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych, robotnik oczyszczania miasta, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, opiekun klienta, kurier, asystent nauczyciela przedszkola, strażak, elektromonter linii napowietrznych niskich i średnich napięć, polerowacz wyrobów z drewna, monter wyrobów z drewna, operator myjni.

Zawody nadwyżkowe

Za najbardziej nadwyżkowe grupy zawodowe na poziomie kodu 2 cyfrowego możemy uznać: „*Technicy informatycy*”, „*Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych*”, „*Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury*”, „*Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni*”, „*Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych*”.

Analizując nadwyżkowe grupy zawodowe na poziomie kodu 4 cyfrowego największe nadwyżki kadrowe można zauważyć w grupach: „Technicy elektrycy”, „Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania”, „Specjaliści do spraw administracji i rozwoju”, „Technicy rolnictwa i pokrewni” oraz „Technicy technologii żywności”.

Na terenie miasta Siedlce, według stanu na koniec 2014 r. do **zawodów nadwyżkowych** można zaliczyć: technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, pedagog, technik elektryk, technik budownictwa, technik administracji, specjalista do spraw finansów, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, tokarz w metalu, ślusarz, chemik, specjalista do spraw logistyki, archiwista, technik elektronik, technik ogrodnik, betoniarz, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, lakiernik samochodowy, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, specjalista do spraw rachunkowości, technik masażysta, zgrzewacz, malarz budowlany, technik informatyk, inżynier zootechniki, nauczyciel nauczania początkowego, specjalista zastosowań informatyki, mechanik – monter maszyn i urządzeń. Szczegółowe informacje przedstawiające pozostałe zawody deficytowe przedstawia Tabela Nr 8 Aneksu Statystycznego.

Ponadto w Urzędzie w 2014 r. zarejestrowali się bezrobotni w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy (brak ofert pracy). Są to m.in.: technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, inżynier rolnictwa, politolog, matematyk, ekonomista, nauczyciel przysposobienia obronnego, specjalista zarządzania kryzysowego, blacharz samochodowy, pielęgniarka, biolog, nauczyciel plastyki, specjalista do spraw stosunków międzynarodowych, stolarz, nauczyciel historii, historyk, filolog – filologia polska, technik technologii odzieży, technik rolnik, zaopatrzeniowiec, listonosz, posadzkarz, mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych, kierowca autobusu.

Zawody generujące bezrobocie długotrwałe

Jak wynika z analizy bezrobotnych wśród bezrobotnych zarejestrowanych w mieście Siedlce dużą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, czyli osoby długotrwałe bezrobotne (45,5% ogółu bezrobotnych).

Porównując grupy zawodowe na poziomie 2 cyfrowym według *wskaźnika bezrobocia w zawodzie*, można stwierdzić, że grupami zawodowymi najbardziej generującymi

bezrobocie długotrwałe są grupy: „Leśnicy i rybacy”, „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni”, „Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki”, „Pracownicy opieki osobistej i pokrewni”.

Najmniej generują bezrobocie długotrwałe grupy: „Specjaliści do spraw zdrowia”, „Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych”, „Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury”, „Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej”.

Na poziomie kodu 4 cyfrowego grupy zawodowe najbardziej generujące bezrobocie długotrwałe to m.in.: „Pomoce kuchenne”, „Dyrektorzy generalni i wykonawczy”, „Formierze odlewniczy i pokrewni”, „Pracownicy domowej opieki osobistej”, „Kasjerzy i sprzedawcy biletów”, „Rolnicy upraw polowych”, „Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni”.

Grupy zawodowe najmniej generujące bezrobocie długotrwałe to m.in.: „Kosmetyczki i pokrewni”, „Tynkarze i pokrewni”, „Spedytorzy i pokrewni”, „Lakiernicy”, „Matematycy, statystycy i pokrewni”, „Chemicy”, „Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej”, „Filolodzy i tłumacze”, „Archiwiści i muzealnicy”, „Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej”, „Doradcy finansowi i inwestycyjni”, „Specjaliści do spraw administracji i rozwoju”, „Fryzjerzy”.

5. Wnioski

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazujący na danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na rynku pracy. Jest to spowodowane m.in. tym, że nie wszystkie wolne miejsca pracy zgłaszane są przez pracodawców do urzędów pracy. Pracodawcy do urzędu najczęściej zgłaszają oferty, które nie wymagają wysokich specjalistycznych umiejętności i kwalifikacji, ponieważ urząd jest dla nich instytucją rekrutującą pracowników na tym właśnie segmencie rynku. Oferty pracy dla pracowników z wyższymi kwalifikacjami realizowane są często przez nich samych albo są zlecane wyspecjalizowanym agencjom zatrudnienia. Ponadto można stwierdzić, że dane statystyczne nie odzwierciedlają całkowicie rzeczywistości. W dyspozycji Urzędu pozostaje wiele ofert pracy, które trudno zrealizować, pomimo tego, że w ewidencji bezrobotnych figurują osoby o wskazanych kwalifikacjach. Powodami trudności lub niemożności w zrealizowaniu wolnych miejsc pracy są najczęściej wiek, długotrwałe przerwy w zatrudnieniu, zdezaktualizowane uprawnienia i kwalifikacje zawodowe, a także długotrwałe bezrobocie. Częstym zjawiskiem jest też podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i wiedzę.

Należy brać również pod uwagę fakt, że coraz więcej bezrobotnych może być sklasyfikowanych w wielu zawodach, ale w momencie sporządzania sprawozdań statystycznych - zawarci są w systemie ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu. Duże zmiany zachodzące na rynku pracy mogą powodować, że dana osoba posiadająca kilka zawodów może w danym okresie czasu reprezentować zarówno zawód nadwyżkowy jak i deficytowy, z tym że tylko jeden z nich jest uwzględniony w statystyce rynku pracy i niniejszym opracowaniu.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu informacje pozwalają na sformułowanie i określenie następujących wniosków:

- 1)** Do zawodów najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach należą: sprzedawca, ślusarz, technik mechanik, technik ekonomista, robotnik budowlany, murarz, pedagog, tokarz w metalu, technik budownictwa, kucharz.
- 2)** Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowało się w zawodzie sprzedawca – 288 osób.

- 3) Najwięcej **ofert pracy** zgłoszono dla telemarketera – 219 ofert, opiekuna osoby starszej – 200 ofert, sprzedawcy – 168 ofert.
- 4) W 2014 r. do Urzędu wpłynęły oferty pracy na stanowiska w zawodach, w których jednocześnie nie odnotowano rejestracji osób bezrobotnych. Są to m.in.: opiekun osoby starszej, sortowacz surowców wtórnych, monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń, elektromonter reklam świetlnych, monter rusztowań, kopacz, pracownik kancelaryjny, manikiurzystka, glazurnik, doradca zawodowy, sprzedawca w branży mięsnej, dystrybutor ulotek, recepcjonista hotelowy, operator koparki, pracownik obsługi monitoringu, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, operator maszyn i urządzeń metalurgicznych, operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych, robotnik oczyszczania miasta, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, opiekun klienta, kurier, asystent nauczyciela przedszkola, strażak, elektromonter linii napowietrznych niskich i średnich napięć, polerowacz wyrobów z drewna, monter wyrobów z drewna, operator myjni.
- 5) Do **zawodów deficytowych** możemy zaliczyć: pomoc kuchenna, pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center), sprzedawca w branży spożywczej, pracownik przygotowujący posiłki typu Fast food, spawacz metodą TIG, kierowca operator wózków jezdniowych, spawacz metodą MIG, kierowca ciągnika siodłowego, operator urządzeń przetwórstwa drobiu, opiekun medyczny, telemarketer, spawacz metodą MAG, agent ubezpieczeniowy, hydraulik, monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, kierowca mechanik, tapicer meblowy, sprzedawca w branży przemysłowej, pracownik rozkładający towar na półkach, operator koparko-ładowarki, monter reklam, zbrojarz, brukarz, specjalista do spraw sprzedaży, nauczyciel przyrody w szkole podstawowej, florysta, konserwator budynków, monter nawierzchni kolejowej, kasjer handlowy, asystent prawny.
- 6) Do **zawodów nadwyżkowych** możemy zaliczyć: technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, pedagog, technik elektryk, technik budownictwa, technik administracji, specjalista do spraw finansów, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, tokarz w metalu, ślusarz, chemik, specjalista do spraw logistyki, archiwista, technik elektronik, technik ogrodnik, betoniarz, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, lakiernik samochodowy, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, kucharz małej

gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, specjalista do spraw rachunkowości, technik masażysta, zgrzewacz, malarz budowlany, technik informatyk, inżynier zootechniki, nauczyciel nauczania początkowego, specjalista zastosowań informatyki, mechanik – monter maszyn i urządzeń.

- 7) W Urzędzie są zarejestrowani bezrobotni w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy (**brak ofert pracy**). Są to m.in.: technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, inżynier rolnictwa, politolog, matematyk, ekonomista, nauczyciel przysposobienia obronnego, specjalista zarządzania kryzysowego, blacharz samochodowy, pielęgniarka, biolog, nauczyciel plastyki, specjalista do spraw stosunków międzynarodowych, stolarz, nauczyciel historii, historyk, filolog – filologia polska, technik technologii odzieży, technik rolnik, zaopatrzeniowiec, listonosz, posadzkarz, mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych, kierowca autobusu.